

Kisvasutak Magyarországon

Érezte már az erdő illatát egy halkan zakatoló kisvonat padján ülve? Látott már közelről fénlénk özeket a harmatos fűben legelészve? Kipróbálta már az erdei iskolák interaktív játékait és meglátogatta a tanösvényeket? Felfedezte már Magyarországot – kisvasutakon?

Ígazi természetközeli élményt jelent, ha ezzel az érdekes közlekedési eszközzel barangoljuk be hazánk vidékeit. Utazzon a hazai kisvasutak bármelyikével, gyönyörű tájak, rejtett kincsek, erdei kalandok várják! Induljon el velünk, sorra járva a hazai kisvasutakat!

A nyugat-dunántúli turisztikai régió kisvasútjai

Csömödéri Erdei Vasút

Útvonal: Lenti – Csömödér – Kistolmács • **Pályahossz:** 32 km • www.zalaerdo.hu

A göcseji táj egyik különlegessége az erdei vasúthálózat, a személyszállító vonatok 32 km hosszan kötik össze a térség kirándulóhelyeit. Lentiből kiindulva gyönyörködni lehet a zajdai erdőben, a csömödéri horgásztóban, valamint a vasútvonalhoz számtalan kerékpáros és „bakancsos” turistaútvonal is csatlakozik, és a közelben található a budafai arborétum is. A vonatokat egyes hétvégéken az „Ábel” gőzös továbbítja.

Nagycenki Múzeumvasút

Útvonal: Fertődoboz – Barátság – Kastély (Nagycenk) • **Pályahossz:** 3,6 km • www.gysev.hu

A nagycenki Széchenyi-kastély közelében 1972-ben épült meg a Közlekedési Múzeum 760 mm nyomtávolságú, gőzüzemű múzeumvasútja, a SZÉCHENYI MÚZEUMVASÚT. Bár a század eleji hangulatú múzeumvasút vonala mindössze 3600 m hosszú, mind a fiatal, mind a felnőtt „vasútbarátok” körében nagy népszerűségnek örvend. A vonatokat egyes hétvégéken az „András” gőzös továbbítja.

A Balaton turisztikai régió kisvasútjai

Balatonfenyvesi Gazdasági Vasút

Útvonal: Balatonfenyves – Központi főmajor – Somogyzentpál

Pályahossz: 13 km • <http://www.mav-start.hu/kisvasut/index.php>

Ez a vasút hazánk utolsó gazdasági vasútja – az egykoron több ezer kilométer hosszban a Kárpát-medencét behálózó hálózatból. A kisvasút több vonalból állt, ma már csak a 13 kilométeres somogyzentpáli szakasz használható, melyen az év minden napján közlekednek a vonatok.

A dél-dunántúli turisztikai régió kisvasútjai

Almamelléki Erdei Vasút

Útvonal: Almamellék – Sasrét

Pályahossz: 8 km • www.mecsekerdo.hu

Az ország egyik legkeskenyebb nyomtávú kisvasútját, a „szelici csühhögőt” 1901-ben Báró Biedermann Rezső építtette. A vonat 8 km hosszú pályán közlekedik Almamellék és a Zselic festői szépségű tája, Sasrét között. A pálya nyomvonalát halastó, ősbükkös, vadászkastély, erdei iskola és tanösvények szegélyezik, s a közelben található az ibafai Pipamúzeum is.

Gemenci Erdei Vasút

Útvonal: Pörböly – Gemenc – Keselyűs – Bárányfok

Pályahossz: 30 km • www.gemenczrt.hu

Európa legnagyobb összefüggő sík vidéki ártéri erdejében kanyarog 30 km hosszan a Gemenci Erdei Vasút vonala. A kisvonatos természetjárás Gemencen kiegészíthető lovas fogatozással, evezéssel, kerékpározással, gyalogtúrával, túravezetéssel, ill. csoportkíséréssel vagy sétahajózással is. A vonatokat egyes hétfvégeken a „Rezét” gőzös továbbítja.

Kaszói Erdei Vasút

Útvonal: Szentá – Kaszó • Pályahossz: 8 km • www.kaszort.hu

A Somogy megyei kisvasutak sorában a legfiatalabb a Belső-Somogy legnagyobb összefüggő erdőtümbjében, a kaszói erdőben működő erdei vasút. A teljes hosszában erdőben futó vasútvonal csodálatos tájon halad át, fő látnivalója a Baláta-tó lápvilága.

Mesztegyői Erdei Vasút

Útvonal: Mesztegyő – Felsőkak

Pályahossz: 9 km • www.sefag.hu

A Mesztegyői Erdei Vasút Magyarország egyik leghangulatosabb kisvasútja, a Balaton partjától mindössze harminc kilométerre. Bár nem kifejezetten hegyi pálya, vonala nagyrészt erdőben vagy tavak mellett halad.

Pécs – Mecseki Kisvasút

Útvonal: A vidámpark és az állatkert között közlekedik

Pályahossz: 570 m • mecsekikisvasut.extra.hu

A Mecseki Kisvasút az ország legrövidebb kisvasútja. A Mecseki Kultúrpark állatkertje és vidámparkja között közlekedik 570 m hosszú vonalon. A pálya végig erdőben halad, a kialakításakor külön figyelmet fordítottak a minél ívesebb, kanyargósabb vonalvezetésre, így az út jóval hosszabbnak tűnik.

A Budapest és környéke turisztikai régió kisvasútjai

Széchenyi-hegyi Gyermevasút

Útvonal: Hűvösvölgy – Jánoshegy – Csillebérc – Normafa – Széchenyi-hegy

Pályahossz: 11,2 km • www.gyermekvasut.hu

A Gyermevasút igazi különlegesség, a lüktető 2 milliós főváros egyik közlekedési látványossága a város budai „zöld szívében”, a II. és XII. kerületben. A vonal Széchenyi-hegy és Hűvösvölgy állomásokat köti össze. A pálya 11,2 km hosszú, a vonat 235 m szintkülönbséget küzd le. Ezt a távot a szerelvények 20 km/h sebességgel 40-45 perc alatt teszik meg.

Kemence Múzeumvasút

Útvonal: Kemence – Godóvár – Feketevölgy – (Hajagos)

Pályahossz: 4 km (Hajagos 8 km) • www.kisvasut.hu

A Kemencei Erdei Múzeumvasút a Börzsöny északi részén található, Magyarország egyetlen, kizárólag önkéntes munkával működtetett kisvasútja. Technikai különlegése a személyszállító kisvasutak körében ritkaságnak számító 600 mm nyomtáv és az ún. görpályás vonalvezetése. A kemencei végállomáson vasúttörténeti gyűjtemény található.

Királyréti Erdei Vasút

Útvonal: Kismaros – Morgó – Szokolya – Páphegy – Királyrét • Pályahossz: 12 km • www.kisvasut-kiralyret.hu

Magyarország legrégebbi erdei vasútajainak egyike a 2013-ban 120 éves Királyréti Erdei Vasút, mely az egykor 200 km-t meghaladó Börzsönyi Kisvasúthálózat egyik fennmaradt vonala. A vonat a Börzsöny legnagyobb medencéjének vizeit összegyűjtő Morgó patak völgyében halad a Duna-parti Kismarostól Szokolya községen át Királyrétiig, amely a legszebb Börzsönyi túrák kiváló kiindulópontja. Királyréten a hajtányozást is kipróbálhatjuk. A vonatokat egyes hétvégéken a „Morgó” gőzös továbbítja.

Szobi Erdei Vasút

Útvonal: Szob – Máriakút – Márianosztra • Pályahossz: 7 km • www.kisvasut.hu, borzsonyisvasut.uw.hu

Budapesttől mindössze hatvan kilométerre várja az utasokat a Szob és Márianosztra között található nemrég újjáépült kisvasút. A vonalat 1912-ben építették a márianosztrai kőbányában található andezit kőzet szállítására.

Nagybörzsönyi Erdei Vasút

Útvonal: Nagyirtás – Nagybörzsöny • Pályahossz: 7805 m • www.kisvasut-kiralyret.hu

A Nagybörzsönyi Kisvasút különleges vonalvezetésű hegyi vasút, Magyarország egyetlen csúcsfordítós vasútvonala. Jelenleg 8 km hosszan kanyarog Nagybörzsöntől Nagyirtásig.

Az észak-magyarországi turisztikai régió kisvasútjai

Felsőtárkányi Erdei Vasút

Útvonal: Felsőtárkány – Stimeczház

Pályahossz: 5 km • www.egererdo.hu

A Felsőtárkányi Állami Erdei Vasút a Bükk hegységben található, Egertől északra. A kisvasút vonala mellett vadaskert, végállomásánál pedig egy hangulatos tanösvény található. A végállomástól indulva 3 km-es sétával elérhető a Vöröskő-völgy végén gejzírserűen felszínre törő, időszakosan működő Vöröskő-forrás.

Gyöngyös Mátravasút

Útvonal: Gyöngyös – Mátrafüred, Gyöngyös – Lajosháza • **Pályahossz:** 18 km • www.egererdo.hu

A fővárostól egyórányi autózásra található kisvasút két vonalon szállítja az utasokat: az egyenes irányú, mátrafüredi vonal a jóféle borszőlőkkel beültetett kertek mellett halad, kékestetői panorámával. A másik vonal a város végén a patak folyását követve balra ágazik ki északnyugati irányban Lajosháza-Szalajkaház felé. A vonatokat egyes hétfőnapokon a „Gyöngyi” gőzös továbbítja.

Lillafüredi Erdei Vasút

Útvonal: Miskolc – Papírgyár – Lillafüred – Garadna • **Pályahossz:** 14, 16 km • www.eszakerdo.hu

A lillafüredi hazánk egyik legszebb vonalvezetésű kisvasútja, valódi hegyi pálya; vonala meredek hegyoldalakon, különleges völgyhidakon, alagutakon vezet keresztül. Itt közlekedik a világ első keskeny nyomközű hibrid mozdonya. Városi környezetből indulva, a diósgyőri vár közeléből juthatunk el vonataival számos látványossághoz a Lillafüredi Palotaszállóhoz, vízesésekhez, barlangokhoz, a Garadna-völgyben a Hámorító partján kanyarogva az újmassai őskohóhoz és számos gyalogos túra kiindulópontjára. Előre egyedileg meghirdetett napokon különvonat közlekedik a kisvasút mellékvonalán is Ortástetőig.

Pálházi Erdei Vasút

Útvonal: Pálháza – Kőkapu – Rostalló

Pályahossz: 10 km • www.eszakerdo.hu

A Pálházi Állami Erdei Vasút Pálháza községből Rostalló végállomásig közlekedik a rendkívül látogatott Kemence-patak völgyében. Kőkapu állomásnál tanösvény és erdei pihenő várja a vasutazókat.

Szilvásvárad Erdei Vasút

Útvonal: Szilvásvárad – Lovaspálya – Szalajka – Fatelepi – Szalajka – Fátyolvízesés • **Pályahossz:** 3,64 km • www.egererdo.hu

A kisvasút nyomvonala a festői szépségű Szalajka-völgyben vezet a lovaspályától a Fátyol-vízesésig. Nem csak a legmeredekebb vonalvezetésű hazai kisvasút, de egyben a legforgalmasabb is. A csodás útvonalon a kisvasút megáll a Szalajka-halastónál, ahol az Erdészeti Múzeum is található.

Az észak-alföldi turisztikai régió kisvasútjai

Hortobágy kisvasút

Útvonal: Hortobágy – Kondástó

Pályahossz: 5 km • www.hnp.hu

A hortobágyi öreg-tavi kisvasút évtizedeken át a vonala mellett elterülő halastavakat szolgálta ki; a szerelvényekkel vitték be a haleledelt, és hordták ki a kifogott halakat. A 2000 hektáros központi töegység a Hortobágyi Nemzeti Park megalakulása óta védett. Különösen értékes az itt fészkelő és átvonuló madárvilág.

Debrecen – Zsuzsi Erdei Vasút

Útvonal: Debrecen-fatelepi – Csereerdő – Sámsoni út – Hármashegyfalja • **Pályahossz:** 17 km • zsuzsivasut.hu

Az ország legrégebbi, Debrecen város kezdeményezésére 1882-ben épült keskeny nyomtávú vasútja a napjainkban is április elejétől október végéig menetrend szerint közlekedő Zsuzsi Erdei Vasút. Csodás tájakra „kalauzolja” a kirándulni, pihenni, kikapcsolódni vágyókat.

Debrecen, vidámpark

Pályahossz: 1100 m • www.zoodebrecen.hu

A vonat a vidámpark nyitva tartásának megfelelően üzemel, igény szerint indul. A vonatból az erdő területén elhelyezett kifutóban láthatóak dűmászarusok és tevék, de érdekes látvány egyfajta „időutazóként” elhaladni a XXI. századi vidámparki attrakciók mellett is.

További információk a hazai kisvasutakról:

www.amierdonk.hu

www.itthon.hu

www.kisvasut.hu

www.kisvasutrafel.hu

Kiadja:
Magyar Turizmus Zrt.
Nyomda: CREW
Ingyenes kiadvány